

the work of all stakeholders: the state (parliament, government, president), civil society and business.

Literature:

1. Полях С. С. Фінансова залученість населення як передумова достатнього рівня захисту інтересів клієнтів фінансового сектору / С. С. Полях // *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*, 2017. – № 4, 2017. – С. 43–48.

ОЦІНКА РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ЕКОНОМІКИ

С. В. ЩЕНКО, ст. викл. кафедри економіки

Н. Ю. ПИСАРЕНКО, студ.

*Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
м. Кременчук*

Інклюзивне зростання – це концепція, яка забезпечує справедливі можливості та рівноправ'я для економічних учасників, що супроводжується вигодами, принесеними кожному господарському сектору країни та різним верствам суспільства. Кризовий стан економіки неминуче призводить до зростання рівня інфляції, спаду виробництва, банкрутства, а відтак – до знецінення концепції інклюзивної економіки.

Однією із найважливіших умов забезпечення стійкого зростання підприємства, формування позитивних результатів його фінансової діяльності та стабілізації його інвестиційно-інноваційних процесів є існування ефективної системи фінансової безпеки, яка забезпечить захист підприємства від загроз.

Своєчасність і адекватність управлінських рішень в сфері управління фінансовою безпекою у великій мірі визначається якістю і достовірністю вхідної інформації про ступінь загроз, що виникають, та готовність внутрішньої системи підприємства протидіяти цим загрозам, утримуючи рівноважний стан і формуючи умови для подальшого розвитку. У зв'язку з цим особливої уваги потребують інструменти і методи оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства, які дозволяють ідентифікувати зміни у внутрішній фінансовій системі підприємства та визначити ступінь міцності його фінансового потенціалу у протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам.

Вихідні показники за складовими фінансової безпеки мають відповідати наступним вимогам:

- інформативність, найточніше відображення складової фінансової безпеки підприємства;
- відносна незалежність один від одного;
- порівнянність у просторі та часі;
- відомість алгоритмів розрахунку [1].

Методам оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства присвячено багато наукових праць, в яких міститься велика кількість варіантів методологічних підходів до визначення рівня фінансової безпеки.

Наприклад, Ю. О. Швець і К. С. Цикало [2] та М. М. Швець і С. І. Павлова [3] методи оцінки рівня фінансової безпеки підприємства поділяють на традиційні та нетрадиційні.

Традиційні методи оцінки рівня фінансової стійкості включають чотири групи:

- індикаторні методи оцінки;
- методи інтегральної оцінки;
- ресурсно-функціональні методи;
- методи оцінки на основі визначення ймовірності банкрутства.

А от склад нетрадиційних методів оцінювання фінансової безпеки Ю. О. Швець і К. С. Цикало не конкретизують.

Слід зазначити, що надана Ю. О. Швець і К. С. Цикало класифікація традиційних методів оцінки рівня фінансової безпеки підприємств, є достатньо розповсюдженою в наукових джерелах. Так, до подібної класифікації звертаються в своїх роботах Л. С. Крючко, Т. О. Меліхова, О. В. Сусіденко, Ю. О. Хижняк та інші, причому одні науковці використовують більш вузьку класифікацію, інші – більш широку.

Л. С. Крючко виокремлює такі методи оцінки, як індикаторний, ресурсно-функціональний, метод, заснований на використанні критерію «мінімум сукупного збитку, який завдається безпеці», та метод, заснований на оцінці достатності оборотних коштів для здійснення виробничо-збутової діяльності підприємства [4].

Результати проведеного аналізу дозволяють зробити висновок, що жоден з існуючих методів оцінки фінансової безпеки підприємства в повній мірі не задовольняє вимогам системності та комплексності, що дозволяє зробити висновок про необхідність зміни підходу до оцінювання.

Системний підхід до оцінювання фінансової безпеки передбачає, що вона розглядається як цілісне утворення, що складається з внутрішнього фінансового потенціалу, механізмів функціонування фінансової системи підприємства та впливу чинників зовнішнього середовища, якому властиві такі характеристики, якими не володіє жодна окремо взята його складова.

Лише застосування системного підходу до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства надає можливість не тільки констатувати наслідки реалізації ризиків, а й формує потужну інформаційну базу для прийняття ефективних управлінських рішень, розробки і реалізації превентивних заходів щодо нейтралізації або мінімізації впливу реальних або потенційних загроз з боку зовнішнього середовища.

Література:

1. Кракос Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємств / Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон // *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*, 2008. – №1 (1). – С. 86–97.

2. Швець Ю. О. Методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки промислових підприємств / Ю. О. Швець, К. С. Цикало // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*, 2017. – Вип. 25 (1). – С. 162–168. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_25\(1\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_25(1)_36)

3. Швець М. М. Підходи до оцінки фінансової безпеки підприємства / М. М. Швець, С. І. Павлова. – URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/240.pdf>

4. Крючко Л. С. Теоретичні засади фінансової безпеки підприємства / Л. С. Крючко // *Інвестиції: практика та досвід*, 2013. – № 15. – С. 49–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_15_12

ОРІЄНТАЦІЯ НА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЯК ОСНОВА СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

О. А. ФРІДМАН, аспірант кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків

Розвиток економіки у 21 столітті відбувається насамперед завдяки інноваціям. Саме інновації є джерелом розвитку будь-якої країни. Вони складають національну інноваційну систему, формують систему взаємовідносин між суспільством, промисловістю та наукою, створюють конкурентні переваги для країни. Проте практика показує, що сучасний розвиток носить нерівномірний характер.

Андрощук Г. О., Давимука С. А., Федулова Л. І. визначають національну інноваційну систему, як сукупність взаємопов'язаних організацій (структур), що займаються виробництвом і комерційною реалізацією наукових знань, технологій в межах національних кордонів [1].

Все частіше країни зі швидко зростаючими економіками зіштовхуються з проблемами поглиблення соціально-економічної нерівності. Серед основних причин відсутності швидкого розвитку інновацій у державі слід відзначити брак фінансування, досвіду комерціалізації, високий рівень соціальної напруги, низький рівень життя більшої частини населення. Також великий вплив мала і світова фінансова криза, планова слабкість економіки в добу переорієнтації на постіндустріальний напрям розвитку, політична нестабільність через великий рівень недовіри до владних структур [2].

В економічній літературі активно розглядаються зараз поняття інклюзивного зростання, інклюзивного бізнесу та інклюзивних інновацій. На відміну від стандартного економічного зростання інклюзивне зростання акцентує увагу на формуванні та задоволенні потреб, що стимулюють розвиток людини, підвищення добробуту, зниження рівня нерівності та бідності.

До основних пріоритетів, які сприятимуть інклюзивному розвитку в нашій державі, можна віднести такі: якісна освіта, доступна медицина, висока оплата праці, підтримка підприємницької діяльності, рівні можливості для всіх громадян, створення сприятливих умов для інвестування, екологізація економіки, соціальна активність у суспільстві. Створення системи